

Minister Aktywów Państwowych

BM.I.053.312.2025

IK: 1146107

Warszawa, 27 sierpnia 2025 r.

**Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowny Panie Marszałku,

poniżej udzielam odpowiedzi na interpelację K10INT11187, Pana Janusza Kowalskiego, Posła na Sejm RP, w sprawie rzekomego braku ekonomicznego uzasadnienia dla wydzielenia aktywów węglowych ze spółek energetycznych oraz potrzeby długoterminowego planu dla funkcjonowania elektrowni węglowych po 2028 r.

Dnia 9 maja 2024 r. Minister Aktywów Państwowych powołał Zespół do spraw wydzielenia aktywów węglowych ze spółek z udziałem Skarbu Państwa sektora energetycznego („Zespół”), którego rolą było m.in. dokonanie przeglądu i aktualizacji założeń i działań opisanych w Transformacji. W skład Zespołu weszli między innymi Minister Przemysłu oraz Pełnomocnik Rządu do spraw Strategicznej Infrastruktury Energetycznej. W posiedzeniach Zespołu brali udział także przedstawiciele Ministerstwa Klimatu i Środowiska, Ministerstwa Finansów, a także Polskich Sieci Elektroenergetycznych S.A. Ustalenia z prac Zespołu można podsumować w sposób następujący.

Istotą procesu opisanego w Transformacji miało być utworzenie podmiotu o roboczej nazwie Narodowa Agencja Bezpieczeństwa Energetycznego („NABE”), który miał zostać powołany w celu zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego Polski w okresie transformacji energetycznej. NABE w swoim założeniu miało umożliwić przyspieszenie transformacji polskiej elektroenergetyki w kierunku źródeł zero- i niskoemisyjnych przy zachowaniu pełnego bezpieczeństwa energetycznego kraju. Podstawowym założeniem NABE było utworzenie jednego podmiotu skupiającego aktywa węglowe wszystkich grup energetycznych w Polsce. Model operacyjny zakładał, że NABE będzie zdolne do samodzielnego funkcjonowania bez konieczności subsydiowania. Rentowne jednostki miały pokrywać lukę operacyjną nierentownych aktywów wytwórczych do czasu ich stopniowego wyłączenia. Finansowy model NABE został przygotowany wg stanu na wrzesień 2022 r. Czynniki polityczno-gospodarcze m.in. wojna w Ukrainie, pandemia COVID-19 i wzrost inflacji spowodowały, że ceny energii elektrycznej na rynku hurtowym w 2022 r. osiągnęły rekordowe wartości przekraczające 1 100 PLN/MWh. Od 2022/2023 r. (kiedy tworzono model finansowy NABE), nastąpiła znacząca zmiana założeń dot. poziomów produkcji energii elektrycznej z węgla kamiennego i brunatnego. Ponadto, w tym samym okresie, ceny energii elektrycznej na rynku hurtowym zaczęły spadać poniżej poziomu przyjętego w modelu finansowym NABE. Zmiana uwarunkowań rynkowych (niższe ceny energii elektrycznej oraz niższe od zakładanych w modelu finansowym NABE prognozowane wolumeny produkcji) skutkują dużym spadkiem prognozowanych przychodów i utratą rentowności podmiotu.

Zespół, przy wsparciu zewnętrznego doradcy, dokonał analizy rentowności 14 elektrowni węglowych mających wchodzić w skład projektu NABE. Analiza ta wykazała, że sumaryczne przepływy dostępne do obsługi długu w latach 2025–2040 wynoszą -36,2 mld PLN, przy łącznym zadłużeniu 19,2 mld PLN na koniec 2024 r. Po 2030 r. skumulowana luka finansowa obejmująca saldo gotówki, zobowiązania spółek posiadających bloki węglowe

oraz przepływy pieniężne za cały okres 2025–2040 sięga 53,8 mld PLN. Po przeliczeniu na jednostkę wyprodukowanej energii elektrycznej luka ta w tym okresie kształtuje się na poziomie ok. 74 PLN/MWh.

Analiza doradcy zewnętrznego potwierdziła także, że moc zainstalowana analizowanych węglowych bloków energetycznych będzie sukcesywnie spadać w horyzoncie prognozy, ze średnioroczną dynamiką na poziomie około -10%. Towarzyszyć temu będzie stopniowy spadek wolumenu produkcji energii elektrycznej netto – z poziomu 76 TWh w 2025 r. do około 16 TWh w 2040 r., co odpowiada średniorocznemu tempu spadku również rzędu -10%.

Analiza została przeprowadzona w oparciu o model rynkowy przygotowany przez Agencję Rynku Energii (dalej: ARE) na zlecenie Grup Energetycznych. Założenia wykorzystane w modelu rynkowym oparto na scenariuszu WEM (With Existing Measures) zawartym w Krajowym Planie na rzecz Energii i Klimatu, z uwzględnieniem eksperckich modyfikacji dokonanych przez ARE – przede wszystkim ze względu na zmiany, jakie zaszły w otoczeniu rynkowym od czasu opracowania tego dokumentu. Modyfikacje te dotyczyły m.in. parametrów makroekonomicznych, prognozowanego zapotrzebowania na energię elektryczną, struktury miksu wytwórczego oraz ścieżek cenowych paliw i uprawnień do emisji CO₂ (EUA).

Wyniki modelu rynkowego przeprowadzone przez ARE stanowiły podstawę do przeprowadzenia szczegółowych kalkulacji w modelu finansowym, w ramach którego oszacowano rentowność analizowanych jednostek wytwórczych oraz ich zdolność do generowania przepływów finansowych w horyzoncie do 2040 r.

Podsumowując swoje prace Zespół przedstawił następujące wnioski:

- 1) z punktu widzenia stabilności Krajowego Systemu Elektroenergetycznego kluczowe są mechanizmy wspierające zapewnienie stabilnych dostaw energii i mocy po akceptowalnych kosztach, niezależnie od struktury właścicielskiej instalacji mających to wsparcie zapewnić,
- 2) koncepcja integracji wszystkich aktywów węglowych ze spółek energetycznych w ramach jednego podmiotu tj. NABE, przy obecnych uwarunkowaniach rynkowych, jest nieuzasadniona ekonomicznie ze względu na brak źródeł pokrycia skumulowanej luki finansowej za cały okres 2025 - 2040 sięgającej 53,8 mld PLN,
- 3) brak wydzielenia aktywów węglowych nie ogranicza możliwości inwestycyjnych grup energetycznych z udziałem Skarbu Państwa, przy założeniu szerszego wykorzystywania formuły project finance oraz większej dywersyfikacji podmiotowej i produktowej pozyskiwanego finansowania,
- 4) koncepcja integracji wszystkich aktywów węglowych ze spółek energetycznych w ramach jednego podmiotu tj. NABE może zaburzać mechanizmy konkurencyjne, co nie zostało zbadane na etapie tworzenia NABE,
- 5) w aktualnych uwarunkowaniach, w świetle przeprowadzonych konsultacji z grupami energetycznymi z udziałem Skarbu Państwa, nie wszystkie z nich są zainteresowane wydzieleniem aktywów węglowych.

Dla utrzymania funkcjonowania jednostek węglowych istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa energetycznego konieczne jest wdrożenie dodatkowych mechanizmów wsparcia dla aktywów węglowych, niezależnie od już istniejących rozwiązań (w szczególności po 2035 roku).

Wśród propozycji mechanizmów, zapewniających wymagany poziom bezpieczeństwa energetycznego i pewności dostaw podczas transformacji energetycznej, za optymalny należy uznać zestaw skoordynowanych działań, takich jak Mechanizm dekarbonizacyjny, Rynek mocy oraz Mechanizm elastyczności (non-fossil flexibility). Ich uruchomienie wymaga negocjacji z Komisją Europejską i notyfikacji pomocy publicznej.

Mechanizm dekarbonizacji zakłada wynagrodzenie dla jednostki niskoemisyjnej za świadczenie obowiązku mocowego oraz czasowe wsparcie dla jednostki węglowej

działającej w ramach tej samej grupy kapitałowej. Mechanizm ma bazować na rozwiązaniach Rynku Mocy.

Rynek Mocy pozwoliłby na zapewnienie wystarczalności wytwarzania i dostępności mocy w istniejących i nowych źródłach dyspozycyjnych w długim terminie. Mechanizm ten jest przewidziany przez prawo UE, jednak jego uruchomienie wymaga notyfikacji pomocy publicznej.

Mechanizm elastyczności (non-fossil flexibility) pozwoliłby na zapewnienie odpowiedniego poziomu elastyczności zasobów w KSE, w tym zdolności regulacyjnych, które pozwolą na bieżące reagowanie na zmienną generację OZE oraz optymalne wykorzystanie potencjału OZE.

Warto pamiętać, że wsparcie dla wysokoemisyjnych źródeł po 2028 r. będzie co do zasady zakazane przez unijne regulacje, dlatego uzyskanie wyłączenia dla Polski w tej kwestii i realizacja opisanego modelu wymaga pełnego zaangażowania administracji publicznej. W tym celu konieczne jest zintensyfikowanie działań na szczeblu międzyresortowym i unijnym w celu wypracowania mechanizmów wsparcia dla istniejących źródeł węglowych aż do ich wygaszenia, co pozwoli uniknąć luki mocowej od 2029 r.

Z poważaniem
Z upoważnienia Ministra Aktywów Państwowych
Robert Kropiwnicki
sekretarz stanu
dokument podpisany elektronicznie
1146107.4235246.3377343

Do wiadomości:
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów